

Előfizetési feltételek

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

10 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,
hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A hadsereg reformja.

A magyar országgyűlés ellenzéké a hadsereg ügyében évek során át megelegetett elvi álláspontjának hangsúlyozásával. A nemzet közvéleménye sem tartotta a hadsereg reformját oly sürgős feladatnak, oly minden tekintetben érett kérdésnek, hogy érte a közgazdasági helyzet javítását célzó intézkedéseket mellőzze.

A szabadelvű párt ez alatt az egész idő alatt is folyton sürgette a törvényes fórumokon a magyar nemzeti szellemnek tekintélyéhez méltó terfoglalását. Hisz tulajdonképpen most is a szabadelvű pártból pattant ki a nemzeti irányú fejlődés igénye. Az ellenzék csak azután, mikor felismerte az eszme népszerű és hangulatkeltésre kiválóan alkalmas voltát, csak azután kezdett rálicézálni a tervezett reformra; csak azután fejtette ki akcióját a magyar ezredek magyar vezényszava érdekében.

Kezdetől úgy voltunk meggyőződve, hogy a magyar nemzetnek sürgősebb, fontosabb, életbevágóbb feladatai is vannak, mint a hadsereg reformja.

Úgy voltunk meggyőződve, hogy ekkora erőfeszítéssel és aldozattal, mint a mekkorára egyes jogok kivívása kerül, nagyobb, értékeesebb és üdvösebb kérdéseket lehetett volna megoldani. Olyanokat, melyek a nemzet hatalmát és a magyarság erejét nemcsak látszatra, hanem valósággal is emelik; pl. állami közoktatás, önálló gazdasági berendezés előkészítése stb. Mert azzal tisztában lehetünk, hogy a vezényszó senkit sem nyelvében, sem érzületében meg nem változtatott soha és nem is fog megváltoztatni.

Úgy voltunk s úgy vagyunk ma is meggyőződve, hogy a hol a hatalom megvan, ott önkényi, minden erőltetés nélkül, természetesen következnek a hatalom külső jelei is.

A nemzeti közvélemény azonban egyes sajnós, az önértéket sértő eseményeknek és felfogásoknak s a nyomukban járó ellenzéki akciónak hatása alatt, még inkább pedig a zavaros és mozdulatlan politikai helyzetből kibontakozást óhajtva, menekülő utat keresve, a katonai kérdéseknek tisztázását, sürgős megoldását követeli.

Ha a nemzeti közvélemény valamely kérdés érett és sürgős voltát érzi és a megoldásra nézve sürgetéssel, követeléssel lép fel: véleményünk szerint is nincs többé helye habozásnak, vitának és halogatásnak; akkor már a czélszerűség és időszzerűség szempontjai mel-

lesek maradnak. A nemzet szuverén, akaratának érvényesülni kell.

Ez a magyarázata annak, hogy a vidék szabadelvű pártjai egymásután kezdenek megnyilatkozni.

Kifejezik mindnyájan, hogy a jogos nemzeti igények valószínűsítésére törekvés nem kepezhet általában sem — és a kérdés eredetét ismerve — ez esetben legkevésbé képezhet választófalat a magyar országgyűlés pártjai között; tehát nem is engedhető meg, hogy pártcélokra lefogaltassék.

Kifejezik mindnyájan, hogy már az ország megháborított nyugalma érdekében is kívánatos, hogy a hadsereg reformjának kérdése napirenden tartassék és a lehetőség szerint tisztáztassék.

A nemzet igényei elől kitérni nem lehet; a kormánynak lesz a hivatása, hogy ezen igények teljesítésére módokat keressen és ajánljon.

Az általános óhajtság valószínűsítése csak kedvező eredménnyel járhat minden irányban. A magyar nemzet latni fogja, hogy a mesterségesen bejött gyanu alaptalan; hogy nemzeti fejlődésének útjában nem áll senki sem. A megnyugvásnak és örömmel általános érteke felszabadul a kétségek nyomása alól és szárnyakat fog adni a nemzeti öntudatnak, erőnek és lelkesedésnek.

Úgy látjuk, hogy a vidék szabadelvű pártjainak felépése ad igazán tekintélyt a nemzeti akciónak.

Örömmel üdvözljük ezt a mozgalmat. S örömmel üdvözlük, velünk bizonyára mindazok, kik Alsófehérmegye törvényhatóságának mult év őszén tartott közgyűlésén ez ügyben már állást foglaltak és felterjesztést határoztak. **L. I.**

SZEMLE.

A miniszterelnök f. hó 6-án Ischlbe utazott, hogy jelentést tegyen őfelségének a helyzetről. Megérkezése után másfél órával már fogadta a király és másnapra újabb kihallgatásra rendelte, mely f. hó 7-én az udvari ebéd előtt meg is történt. Állítólag benyújtotta volna lemondását is azzal az indoklással, hogy a parlamenti helyzet szanalása kívánja ezt. Elutazása előtt minisztertanács volt s gr. Khuen-Hédervary nem őfelsége hívására, hanem minisztertanácsával való megállapodás folytán utazott el. A N. Fr. Presse szerint a vál-

ság első sorban azért tört ki, mivel az ellenzék nem váltotta be a miniszterelnöknek tett ígéretét. A miniszterelnök f. hó 7-én este Budapestre visszautazni szándékozott.

A budapesti — különösen ellenzéki lapok — azon meggyőződésben vannak, hogy a miniszterelnök megváltik állásától. Egyedül az „Alkotmány” nem tartja ezt valószínűnek, mert szerinte ez ma nem volna megindokolható. Inkább hihető — szerinte, hogy a képviselőházat bizonytalan időre elnapolják már a jövő héten! De hogy ez az elnapolás — szerintünk — nem volna megoldás, felesleges bizonyítgatnunk. Csak egy bizonyos: ex lexben nem lesz feloszlatás.

A parlamenti vizsgálat eredményei érdeklik ma legjobban az újság-olvasó közönséget. Van-e hát eredmény? Igenis van, még pedig öröndetes. A botrány úgy látszik inkább lecsillapította, mint fölkavarta a politikai szenvedélyeket. Ebben nagy része van a bizottság pártatlan és tárgyilagos eljárásának. Szóhoz jutott előtte mindenki, a kinek mondanivalója volt; beszélhet a meddig tetszik és a miről tetszik. S így azok a kísérletek, melyek politikát akartak bekeverni az igazságkeresés nagy munkájába, a nyilvánosság tisztító tüzeben idetlenül haugzottak és maguktól megsemmisültek. Kitűnt az, a mit különben az elfogulatlan közvélemény már előre bizonyosnak tartott, hogy a miniszterelnöknek semmi része sincs ebben a csuf historiában. Bebizonyította férfias szavával, előadásának feltetlen őszinteségével és politikai multjának integritására való önértékes hivatkozással. Kitűnt, hogy gr. Szápary László veszedelmes iparlovagok bandájának rábeszélése folytán a saját vagyonával és felelősségével ment neki ennek a hihetetlennek látszó vállalkozásnak. Kitűnt az is minden egyéb rosszakaratu híreszteléssel ellentétben, hogy Dienes elutazásában elősegítőleg és palástolólag semmi része sincs semmifele hatóságnak. De kitűnt az is, és ezt nagyon szomorúan hallottuk, hogy a politikai közélet nagy hangú demagógiái és erkölcsbirái közt vannak olyanok is, a kik a magyar nép jóhiszeműségét és lelkesedését ügynöki díjak zsebesítésére, előfizetők gyűjtésére, üzérkedésre sőt cinikus manipulációkra igyekeznek kiharcolni. Szóval megnyílt előttünk egy-egy pillanatra a Dienes, Singer, Löwinger, Marmorstein stb. existenciák társadalmi világa, mely büzt áraszt és sarat hint minden vele érintkezőre. Tanulságnak elég egy heti szemlélet.

TÁRCZA.

A kassai kiállítás.

Az a kiállítás, melyet folyó hó 2-án Kassán nagy lelkesedés közt megnyitottak, magában foglalja a Rákóczi-korszak összes emlékeit, melyeket oly buzgón gyűjtöttek, mint Thaly Kálmán, Zichy Jenő gr. az egész országból összeszedhettek. A honfiai kegyelet bucsujáró helye lett Kassa, hol százezerek fognak megfürödni, a nagy mult emlékei közt a szabadságszeretet verőfényében. Az a sok emlék, a mi ott össze van hordva, nem néma tárgy csupán. Beszélnek ott a nagy idők nagy alakjainak arcképei a falakról. Zrínyi Ilonáé, a legideálisabb magyar nagyszonye. Fiáé, II. Rákóczy Ferenczé, ifjú és férfiú korában. A gyermek szemében is ott látjuk az erős elhatározásnak azt a fényzikráját, melyet nem tudott lelkéből kivésni a német akarat, mely férfikorában is ott világít ki ezekből a szép szemekből, lelkesedésre gyujtva egy egész nemzetnek, a magyarnak gondolatvilágát. Ott van dicsőségének teljében, elfogatásának szomorú pillanatában s ott, mikor a száműzetésben imátkozik hazája jobb jövődjéért. Ott vannak vezérei: generális Károlyi Sándor, Beresényi, Bottyán, Bezerédj és a többiek. Ott vannak a fényes kardpengék, a fókások, melyek a szabadság fényében tündököltek s ott az ágyuk, melyek a magyar nemzeti szabadság kivívásáért dördültek egykoron Rákóczi Ferencz várainak ormán. De ott vannak a lobogók. Egyik összerongyolva a golyók tüztől, a másikon most is látszik a kiomlott kurucz vér. Azután

mikor megeseudül a Rákóczi harangja, a melynek kongása a felszakadott sebek veszedelmére figyelmeztette egykor a nemzetet, valóban valami fájó, de mégis édes érzés fogja el valónkat s az a gondolat toltul az agyunkba, hogy mégis csak szép dolog egy olyan nemzet fiának születni, akinek jövőjét most is beragyogják nemzeti nagy multunk nagy emlékezei.

Ennek a kiállításnak kell, hogy nagy sikere és elmaradhatatlan országos hatása legyen. Összegyűlt itt minden anyag, ami bennünket a kurucz korszakra emlékeztethet. Akinek ebből a korból egy-egy erekléje volt, az mind elküldte. Főúri hölgyeink főúrainak egy-mással vetekedtek, hogy ezt a tárlatot, mint a kétszáz év előtti nagy korszak képét minél tökéletesebbé tegyék. Ily módon kétezer tárgynál több gyűlt egybe s ami a legkellemesebben kell, hogy meghassa a magyar sziveket, a kiállítás közt ott szerepel még a közös hadsereg is. De ott van közöttük első sorban a mi magyar főhercegeinknek minden ízében magyar fia, József Ágost főherczeg, aki kistapolcsányi kastélyának kurucz-korszakbeli kincseit bocsájtotta a hazafias közönség szemlélődése elé. Gróf Zichy Jenő egész külön termet rendezett be. Gróf Andrássy Dénes elhozta a krasznahorkai híres ágyukat s még szászámra menő emléktárgyat. S ott van a kiállítás közt a kurucz idők nagy historikusa. Thaly Kálmán, ott a Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Képtár, Daruay Kálmán sümegi muzeuma, a vármegyék, káptalanok, püspökségek és magánosok igen nagy számban.

Egy-két napi betekintéssel szinte lehetetlen ennek a tárlatnak még csak összefoglalóját is adni. Ott van-

nak a kurucz időkbeli költészet kéziratai, a tárogatók, melyeket minthogyha megszólalni hallanánk, minthogyha megharsanna bennük a Balogh Ádám 1700-ból való notája:

Ott vannak a kurucz-korszak hadiszerszámai: a talpas ágyuk, puskák, pisztolyok, a rettegett csakányok, melyeknek hegye, ha belefuródott a labancz-fejekbe, az volt a kész halál. Ott van Tököly Imrénének, a kurucz- királynak hadverő buzogánya, Bezerédj Imre ezredes uram aczéll csakánya, II. Rákóczi Ferencz diszkardjait és ragyogó hadiszerszámát gróf Zichy Jenő állította ki. Ott van Karaffa hóhérbárdja, melynek csapása alatt Eperjes piacán annyi jó magyar hazafi feje hullott a vértől megáztatott porba. Mulasztást követnünk el, ha a kiállítás közt föl nem említenék gróf Esterházy Jánost és gróf Festetich Taszilót, a kik rendkívül becses gyűjteményeikkel járultak a tárlat sikeréhez. Mint a kiállítás egyik alapes ismertetője, Lázár Menyhért kassai hírlapíró társam is megírja, a tárlat egyáltalán nem merül ki a hadi eszközök bemutatásában. Mindjárt az első teremben ott látunk kurucz-konyhát, hasonlatosat azokhoz a boglyás tűzhelyekhez, melyeket Felső-Magyarországon és az Alföld sok helyén ma is megtalálunk. Csupa vas- és aczéledény, nyárs, arra berendezve, hogy gyorsan lehessen a sokszor diadalt kivívó, de gyakran üldözött kuruczoknak a mindennapi énnivalóját elkészíteni rajta. De ott vannak azok a házi használatra való tárgyak is, melyek e korszaknak nemes, tisztult izlését tükrözték vissza. A butorokon, különösen gróf Zrínyi Ilona rézveretes ékszerszékén, nyénu csupa magyar motívumok vannak megörökítve.

A vesztegetés története. A mit lapunk múlt számában az Esti Újság nyomán mint valószínűséget közöltünk, azt a legtöbb részletében mint tényt állítja elénk a „Vasvármegye“ cz. lap közleménye.

A politikai zavar. A különben is válságos politikai helyzetet a vesztegetési kísérlet ostoba incidense végleg összekuszálta. Rosszakaratú démon nem zavarhatja ügyeinket s kilátásainkat veszedelmesebbre, mint ez a képtelenség és nevetségesnek látszó kaland. Alig egy héttel ezelőtt már minden készen volt arra, hogy — a mire nézve a lényegben ugyanis egyetértének mindnyájan — a hadsereg reformjában formailag is megegyezzenek. És most? Olyan kavardás van, a milyen még soha sem volt. Személyes és politikai ellenfelek együtt küzdenek, mintha csak egy új özönvíz sodorta volna őket egy bárka szűk területére. Földrengés nem döbentheti meg az embert úgy, mint a politikai meggyőződés talajának ez az ingadozása. Ilyenkor bujnak elő a züllött existenciák és keresik a prédát. Érdekes lesz valamikor megtudni a teljes igazságot. Micsoda emberek szerepelnek a homályban! A vezérről, ki évekig szerepet vitt a függetlenségi sajtóban, azt mondja Eötvös Károly, hogy a legrosszabb ember, a kit valaha ismert. De azért a 37 munkatárs közül öt állította az Egyetértés szerkesztőségének élére; bizonyosan nem a tolláért, hanem inkább a kardjáért és pisztolyáért. Megmozdult a főváros szeméje s megdöbbentő cinizmussal vonul be a parlamenti palota márványtól és aranytól ragyogó termébe. Ami utcai pletykát hallott valaki, azt ma mind politikai fontosságúnak tartja s másnap millió újságpéldányon viszi a nyomdafesték országgyűlése világáig. Ime ide fajul a közélet, ha urrá lesz rajta a politikai szenvedély.

Beszterczén, néhai Fluger Károly helyébe Kualessz Godofréd alispánt választották meg szabadelvű programmal.

Az Alsó-Porond-utca szabályozása.

Nagyenyed város a korról haladni akarván 1860-ban adta bére a palinka-italmérési jogot évi 6000 frtért. Ezen összeg első harmadrésze szépítési, második harmadrésze kórházi és utolsó harmadrésze jótékony (kölsön) czélokra fordított.

Az első évi bérből a legelső munka volt az Alsó-Porond-utca kikövezése 1861-ben, a mely rosszul sikerült s a letelt 43 év alatt az Alsó-Porond-utca teljes kikövezése daczára a legsárosabb utcája volt a városnak.

Ennek okai voltak a mérnöki terv szarvas hibái.

1. Első ily sarkalatos hiba volt, hogy a csatornának nem adatott elég esés, azaz a vízvázlatok nem emeltettek elég magasra pl. az óvoda bejáratánál egy méter töltést lehetett volna kevés költséggel létesíteni,

a mi a vízfolyás gyorsaságát (az esés nagyságát) többszörözte volna a Feiler-ház irányában.

Nem került volna e töltés a patak közelsége miatt 100 frtnál többre, a mi az ezerek mellett már mind egy volt; de hiányzott a kellő belátás, illetőleg tapasztalat, mert első kövezés volt 1848. után és se az új városi tisztek s talán a mérnök sem csináltatott utcai kövezetet eladdig soha.

2. A második hiba volt, hogy a vízvezetés nem a természetes irányban történt, t. i. a patak felső részétől alsó része felé, azaz a patakmederrel párhuzamosan (lefele), hanem több helyen éppen ellenkezőleg pl. a Reich kapujától a Szili-ház kapujáig, tehát a természetes eséssel éppen ellenkezőleg, a Sándor-ház piaci sarkától a Király Béla házáig, a Sándor Miklós kapujától a Straub-fele ház kapujáig, továbbá a Straub-háztól a Szili-házig és az óvodától a Tóth-utcai hidig valamennyi éppen ellenkezőleg a természetes irányul.

3. Egy harmadik hibája volt a régi tervnek az, hogy nem számított a nagyobb esésekre és az ekkor előálló árvizekre és attól való védelemre.

Én mérnök nem vagyok, de a lefolyt 35 év árvizeire emlékezem, s a vizet tartom az első mérnöknek a világon.

Mit mond ez a szakértő?

Azt mondja, hogy árvíz alkalmával az Alsó Porondra három helyen tör be a víz.

Először a Tóth-utcai hidnál és foly az óvoda felé és onnan a Fötérre, másodsor betör a Bartha Ferenc házánál és foly a Luka házáig és onnan tovább a Fötérre, harmadsor betör a Szili házánál és foly a Reich telke melletti sikátoron végig, szintén a Fötérre.

Ezek tények, a mit minden alsóporondi lakos igazolhat.

És a következmények?

Először az, hogy nyitva hagyatván a patak betörésének utjai (feltöltés helyett le levén mélyítve), az árvíz előnti nemcsak az utcákat, hanem a telkeket is.

Másodsor, minden utcárezst minden árvíz alkalmával feltöltéssel a poronddal egészen a vízvázlatokig t. i. az óvodáig és a Sándor Miklós-ház főtéri sarkáig, úgy hogy régészeti kutatással kell a kövezett csatornákat ásatások útján felfedezni.

Mindezen bajok elkerülésére csak egy mód van, a természetes vízfolyáshoz alkalmazni a műszaki tervezetet.

A kövezési és töltési költségekben lényegesebb változás ez által nem fog elő állani. Azonban egy földalatti csatorna legalább egy méter vízszintes és egy s fél méter függőleges nyílással szükséges lesz a Reich háza mellett a hidon felüli torkolattal.

Ennek az a haszna is lenne, hogy nemcsak az Alsó-Porond összes vizeit levezetheti, hanem a hid melletti

tanubizonyosságai azok a levelek, a melyeket XIV. Lajos francia király (Colbert miniszterének ellenjegyzésével), Frigyes porosz király, a lengyel király, a török szultán s Péter czár intéztek Rákóczihoz.

A képgyűjtemény is fölülte gazdag. A Rákóczi közismertű arcképein kívül a kor két legnagyobb magyar festőjének, Kupetzkynek s Mányókinak több gyönyörű képét itt találjuk. Bercsényi, Andrássy, Károlyi Sándor, Esze Tamás és majd minden nevezetesebb alakja a kornak feltalálható itten; Rákóczi nevének s két fiának arcképe szintén ki van állítva. Azonkívül tömérdek csatajelenet, egykoru kép, várak tervrajza stb.

A sok mindenféle tárgy között nagy érdeklődésre tarthatnak számot azok az ereklyék, amelyek II. Rákóczi Ferenc személyéhez fűződnek. Támlásszéke, pipája, száműzetésében készített esztergályos munkái és szánkója előtt kegyelettel áll meg a késő kor fiai.

S a számtalan sok Rákóczi korabeli tárgyak felett ott lobognak azok a megtépett, sok csatában elrongyolódott piros tafataselyem „Pro libertate“ lobogók, amelyeket 1703 május 22-én a beregszászi országos vásáron bonrották ki először, a melyek nyolcz esztendő zivataros — dicső emlékü — csatáin lobogtak a szabadság védelmében.

szűknek bizonyult alsó csatorna által be nem fogható vízfölösleget is elfogja vezethetni.

A vízvázlatok tehát egészen a patak partjára a tulsó parttól 30—35 méternyire esnének, hogy a mederlevezetés nagyobb árvíz esetében se akadályoztassék, az utca egész területe átlag 50 cm-rel emelkednék, mit az épületek kár nélkül elbirnának, hiszen azok nagy része 80 cm. töltésre számítva épültek, éppen az emelkedésre számítva, s az árvízről való védelemre.

A patakparti töltés jó példál szolgálja a jövőre is a lakosságnak, hogy mi módon biztosítsa telket az árvíz ellen t. i. nem fűzültes és mederszükités, hanem töltés és mederszükités által.

Az Alsó-Porond különben mindig peches volt.

Évtizedek óta panasznak lakói az árvíz és sár miatt.

1895-ben el is határozta a közgyűlés, hogy járdát kap az óvodához, de a rendezetlen utcavonal miatt a 30,000 frtos járdaköltségből sem volt valószínű. A Varró Farkasné-fele telek megvásárlása lehetővé tette az utcaszabályozást, de ekkor Benéné és fia halálához köttetett a rendezés; s mikor ez is megtörtént, a pénz hiányzott. Most ez is van, válják a késedelem hasznára a legjobb tervezet megérlelése által az Alsó-Porond-utczának.

Dr. Winkler Albert.

Vegyes hírek.

— **Eljegyzés.** Tomai Ilonát eljegyezte Szigei Béla, a Nagyenyed Könyvnyomda és Papírárugyár tisztviselője Nagyenyeden, aug. 6-án.

— **Gyászhir.** Dersi Elek és Lajos, kir. alügyész f. hó 7-én élete 33-dik, boldog házasságának 7-dik évében hosszas szenvedés után, Kolozsvárott elhunyt. A kiváló tehetségű fiatal férfi, halálát özvegye, árvája és szeles körű rokonság gyászolja.

— **Müller Mihály** ügyvéd, mint részvétellel értesülünk, tüdőgyulladásban fekszik. Melegen óhajtjuk, hogy közeletünk e derek munkása mi előbb teljesen visszanyerje egészségét és elfoglalhassa tágas munkakörét.

— **Irodalmi estély.** Tordai Grail Erzsébet, ki művészi előadásban szokta ismertetni Európa-szerte klasszikus költőink remekét, f. hó 15-én irodalmi estélyt rendez, melynek programjáról a kedves művész szíves volt előre jelezni annyit, hogy Arany János költészetéről, egyéniségéről, világnézetéről, alakjairól, leírásairól, balladáiról fog szavalkokkal kísért előadást tartani. Kitűnő zongora- és hegedűjáték fogja az estély programját kiegészíteni és feledhetetlen voltát növelni. Erre a tanulságos és kedves estélyre már előre felhívjuk a művészi szép iránt érdeklődő közönségünk figyelmét.

— **Beszámoló.** A m. a. v. tövisi altisztek nyári táncvigalma f. hó 2-án Tövisen az Oroszlán szálló kerti helyiségében folyt le igen szép sikerrel. A jótékony cél érdekében szép fellüszítés is történt, mit következőkben nyugtáznak. Fellüszítettek: Jancsó Sámuel főellenőr 15 kor. Br. Wesselényi Ferencz 10 kor. Kaufman Gyula Budapestről 10 kor., Imreh József főszolgabíró, Löwe Dezső, dr. Boér Jenő 6—6 kor. Szász József alispán, Zöld József, Rézer Adolf 5—5 kor. Bugán József, Rissa József 4—4 kor., Bartha István hiv., Kökösy Jenő, Horváth László, Salamon Simon 3—3 kor. Fenyő Lajos, dr. Jancsó Ödön, Pal Imre Budapest, Löwi testvérek, Klein Mihály, Klein Malvin, Salamon David, dr. Lengyel György, özv. Farnos Elekne, Pap László, Zeyk Gábor 2—2 kor. Salamon Andor, Erődy David, Péterfy Gáspár, Asztalos Márton, Asztalos János, Borza Jenő, Inceffy Albert, Jakab András, Andrási N., Geher Hubert, Bartha Béla, Vasas Sámuel, Fekete Antal, Nádudvary Miklós, Pap Albert, Rád Jenő 1—1 kor. Lukács Péter 6 koronát. Az összes bevétel: 300 kor. 20 fill. Kiadás: 169 kor. 46 fill. Tiszta jövedelem: 130 kor. 74 fillér, melyből 65 kor. 37 fillér a tövisi állomás szerencsétlenül járt alkalmazottai, azok özvegyei és árvái felségelyezésére alapul lett elhelyezve, 65 kor. 37 fillér pedig a már 10 év óta súlyos betegen fekvő Andrási Róza kisasszony segélyezésére fordított.

— **A szamártövis** köztéréinken és a közlegelőn kezd elszaporodni, a mezőrendőri törvény ezek irtását rendel a határutakon és magánbirtokokon is.

Lehetetlen a meghatottság érzete nélkül rátekinteni arra a bölcsőre, melyben hajdan II. Rákóczi Ferencz fejedelmünket ringatták. A most falábokon nyugvó érczbölcsőn rajta van a Rákócziak fejedelmi és hercegi czimere. Mikor a kiállítás megnyitását ott voltunk, látuk, hogy ezt a bölcsőt sok magyar honleány könyörölve csókoltatta. Kassai szép hölgyek, a vidékről besereglett Rákóczi népe, a kik még most sem értik a mi magyar szavunkat, de a kiknek szive most is feldobban még a nagy fejedelmek emlékezésén.

A kiállításnak egyik legbecesebb része a Rákóczihoz vonatkozó könyvek és okiratok gyűjteménye. A budapesti magyar kegyes tanítórend kiállította II. Rákóczi Ferencz gyermekkori ábczés könyvét és imakönyvét, a melynek első lapján Rákóczi nevelőjének ajánlása s a gyermek Rákóczi névirása van. Thaly Kálmán szántzintő okiratot állított ki. Az egész korra világot vetnek ezek az okiratok, s a kor minden nevesebb emberétől származó levelek. Itt látjuk Rákóczi édesanyjának Zrínyi Ilonának levelét, Tököly Imre levelét, II. Rákóczi Ferencznek tizenéves korabeli levelét testvérnéjéhez, Rákóczi Juliánához. E levél Crumlotban kelt s bár magyarul van írva, de nagyon hibás magyarsággal, bizonyosságul annak, hogy a gyermek Rákóczi mennyire el akarták németesíteni. Rákóczi Francia-, Lengyel- s Törökországból irt levelet is itt találjuk, a tömérdek okmányon, katonai rendeleteken kívül, a melyek nagyjából is sajátkezű aláírásával van ellátva. Fényes diplomáciai összeköttetésének

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **A szeszgyár-sikátor** alsó részén a kövezet elmosta a víz 20 négyzetméter területen, vajjon tiz koronát nem jobb lenne az idén költeni rá, mint jövő évben huszat?

— **Megjelent** az Alsófehérmegyei Gazdasági Egyesület 1902. évről szóló Évkönyve. A csinos kiállítású füzet 58 lapon tárgyalja a múlt év nevezetesebb eseményeit. Tartalma: 1. Elnöki megnyitó. Tartotta Zeyk Dániel főispán, gazdasági egyesületi elnök. 2. Titkári jelentés az egyesület 1902. évi működéséről. Tartotta Székelyhid V. Viktor. 3. Az Alsófehérmegyei Gazdasági Egyesület tagjainak névsora. 4. Az egyesület 1903. évi költségvetése. 5. Az egyesület 1903. évi vagyonszerkezete. Szakkezelés: 1. A gyakrabban előforduló állati betegségekről és azok elleni védekezés módjairól. Irta: Fleischmann Márkus m. kir. állatorvos. 2. A növényélet köréből. Irta: Dr. Szaniszló Albert. 3. A falusi gazda udvarának berendezéséről. Irta: Székelyhid V. 4. A kenyérről. Irta: Dr. Szaniszló Albert. 5. Mezőgazdasági érdekeink. Irta: Székelyhid V. Viktor.

— **Nyilvános köszönet.** A verespataki bányászifjuság Jeney Dezso, Ebergényi Gyula, Smekál János és még többek kezdeményezésére a verespataki ev. ref. egyház javára f. évi augusztus 2-án a „Fenyves” erdőben egy igen szép nyári mulatságot rendezett, mely 10 kor. 63 fillért juttatott az egyház javára. Midőn ez alkalomból az egyház részéről hálás köszönetemet nyilvánítom, ugyanazt teszem a szíves felülfizetőkkel szemben is. Felülfizetett: Özv. Ajtay Jánosné ó nagysága és családja 3. kor. Incze Antal ur 1. kor. Zalányi Farkas ur 1. kor. Schmidt György ur 1. kor. Dr. Dobos László ur 1. kor. Pagnet Philipp 1 kor. Áron Bálint ur 1 kor. Székely Sándor ur 1 kor. Tóth Kálmán ur 2 kor. A verespataki ev. ref. egyház nevében: Verespatak 1903 augusztus 4-én Tóth Kálmán egyházi gondnok.

— **Kiállítás.** A folyó hó 9-től 16-ig Kolozsvárt rendezendő kamarakerületi iparos segéd- és tanucz-munkakiállítás részére a vidékről bejelentett tárgyak már mind beérkeztek és azok átvételét és elhelyezését nagyjában el is végezte a rendező bizottság. A beérkezett kiállítási darabok között úgy a helyi, mint a vidéki iparosok nem egy remek műve szemlélhető, különösen elragadóan ígérkezik a faipari csoport kiállítása.

— **Az idei termés.** A gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján a földmívelésügyi miniszter ma adta ki júliusi jelentését az idei termés eredményéről, a vetés állásáról és a gazdasági munkálatokról. A számszerű adatok, bár egyelőre csak becslés alapján voltak összeállíthatók, a tavalyinál gyöngébb eredményről tanuskodnak. A búzatermés tavaly 46.507.113 métermázsra volt, az idén csak 40.298.700 métermázsra várható. A rozs tavaly 13.606.722 métermázsra volt, az idén 12.382.900 métermázsra. Árpa tavaly 13.575.100 métermázsra termett, az idén 12.455.200 métermázsra várnak, a zab pedig a tavalyi 12.119.477 métermázsával szemben 11.491.800 métermázsra lesz. A terméseredmény csökkenésének okát a jelentés főképpen az időjárás viszonyosságaiiban látja, mint az a következő főbb adatokban kiviláglik.

— **A hideglelés** oka egy kicsiny gomba, mely a vérben él, honnan a szunyogok szívják és olják át más emberbe. Óvakodjunk a szunyogoktól, óvakodjunk szunyogot tartalmazó víz (uszoda, tó) ivásától. Egy fecsképár 1000 szunyogot is elfogyaszt naponként, óvjuk meg a fecskéfészket leveréstől, macskától, ragadozó madaraktól.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók** egyesülete a folyó évi vándorgyűlését szept. 6-10 közt tartja Kolozsvárt. Kolozsvár egy izben már volt választott helye a vándorgyűlésnek. Itt tartották 1844-ben V. vándorgyűlésüket a magyar orvosok és természetvizsgálók. Azóta többször ülésezett a vándorgyűlés az országának királyhagontuli részében, de hosszú idő, közel 6 évtized után, most gyűlnek ismét össze Kolozsvárt a magyar orvosok és természetvizsgálók, hogy az

orvosi, természeti és rokon tudományok fejlesztése, terjesztése, népszerűsítése érdekében működjenek. Akkor, 1844-ben, még küllő kormányhatóság alatt álló társországi volt Erdély, s mondhatni, a vándorgyűlés „a két haza lakosait barátságos egyesületbe vonván” első lépés volt a két testvérhon elválaszthatlan egyesülésére, melyet ekként a tudomány kezdeményezett. Nagy érdeklődéssel néznek ezen vándorgyűlés elé, melyre az egyesület tisztikara minden érdeklődőt szívesen meghív.

— **Árpád-ünnepély.** A Szeged székhelyű „Pusztaszéri Árpád-Egyesület” 1903. évi augusztus hó 23-án. Pusztaszerezen tartandó Árpád-Ünnepélyt rendez. Az ünnepély programja: 1. „Hymnus.” Éneklí az egyesület alkalmi dalárdája és az ünneplő közönség Urbán Lajos, a szegedi első cigány zenekar kísérete mellett. 2. „Alkalmi költemény.” Irta és szavalja: Pósa Lajos. 3. „Regős dalok.” Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 4. „Ünnepi beszéd.” Tartja: Dr. Becsey Károly. 5. „Magyarok, testvérek.” Irta: Ábrányi Emil. Előadja: Pásztor József. 6. „Beszéd.” Tartja: Szalay Károly. 7. „Kurucz dalok.” Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 8. „Árpád szelleme.” Irta és előadja: Szecskay György. 9. „Beszéd.” Tartja: Kovács J. István. 10. „Alkalmi költemény.” Irta és előadja: Gulyás József. 11. „Héj! Rákóczy, Bercsényi. Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 12. „Záróbeszéd.” Tartja: Lábdy Antal. 13. „Szózat.” Éneklí az egyesület alkalmi dalárdája és az ünneplő közönség Urbán Lajos zenekara kísérete mellett. Delután 3 órakor népünneplő a következő sorrend szerint: 1. Tanulók verseny-szavalása. 2. Szépségverseny. 3. Futásverseny, díjbirkozás, parittyázás és ostorverseny. 4. Versenydíjak és emléktárgyak kiosztása. Az indulás Pusztaszere Szegedről ugyan az nap reggeli 5 órakor történik. A zászlós menetet Pusztaszere határára lovas bandérium várja. Az elszállásolás sátorban történik. Kívánatosnak tartja a bizottság, hogy a magasztos és erkölcsi kihatásában páratlanul jelentőségű országos ünnepségen résztvevő hazafiak és houleányok lehetőleg magyar ruhákban, nemzeti színű jelvényekkel jelenjenek meg. Az ünneplés bármily részletére vonatkozó tudakozódás, bejelentés a „Pusztaszéri Árpád-Egyesület” elnökségéhez intézendő (Szegeden, Széchenyi-tér 6. sz.)

— **Párizsi szellem.** A bébe nagy titkolódzva jön a mamához:

— Mama, tudod milyen meglepetést szerezhetnél a papának?

— Milyent, gyermekem?

— Vegyél nekem egy kis nővért, de ne mond meg a papának.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-fele impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöld-ség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kelleme iszénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Szerkesztői üzenetek.

B. Budapest. A ezikket sajnálatunkra — technikai akadályok miatt ezen számra nem vehettük fel. Következő számra, ha más ezim is, felhasználjuk. Üdvözlét.

S. R. Nagyenjed. Besscs küldeményét köszönettel veltük. Sor szerint közölni fogjuk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenjed Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenjed Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

606—1903. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-ezikk 109. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenjed kir. járásbíró-ság 1903. évi V. 483. számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Király Béla javára nagyenjed Dunai Antal s neje ellen 600 korona s jár. erejéig 1903. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 748 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: háziútorok, fehérmű, férfi kalap stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyenjed kir. bíróság 1903-ik évi V. 482/2 számú végzése folytán 600 kor. tökékövetelés, s jár. erejéig Nagyenjeden alperes lakásán leendő eszközzésére 1903. évi augusztus hó 19-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek szükség esetén becsáron alul is el fogtak adni.

Kelt Nagyenjeden, 1903. évi augusztus hó 1-én.

Gajzágó Simon,

kir. bir. végrehajtó.

269 1—1

Sz. 2171—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy nagyszabonyi „Albina” takaré- és hitelintézet végrehajtó-nak kiskoru Preda Szimion végrehajtást szenvedő elleni 78 kor. 92 fillér tökékövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbíró-ság) területén levő Vizakna községben és határára fekvő a vizaknai 1721 sz. tkvben A + 1 r. 1937/1, 1038 hr. sz. a. foglalt s kiskoru Preda Szimion nevére felvett ingatlanra 1200 korona, és az u. o. 3099 tkvben A + 1 r. 3891/1 hr. sz. a. foglalt ugyanacsak az árverést 788 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1903. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladotni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtó a képviselője kivételével mindnyájan tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 78 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóságtól.

Kelt Vizaknán 1903. évi június hó 26-án.

Korinszky Győző,

kir. járásbíró.

268 1—1

Sz. 1835—1903.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Albina” nagyszabonyi takaré- és hitelintézet végrehajtó-nak Iszaila Jánosné Mihó Mária farkastelki lakos végrehajtást szenvedő ellen 850 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a farkastelki 69 sz. tkvben A + 1 r. 177, 178 hr. sz. ingatlanra 331 kor., a 2 r. 467 hr. sz. ingatlanra 68 kor., a 3 r. 532 hr. sz. 24 kor., a 4 r. 743 hr. sz. 19 kor., az 5 r. 912 hr. sz. 25 kor., a 6 r. 1299, 1301 hr. sz. 34 kor., a 7 r. 1459, 1460, 1461, 1463, 1464 hr. sz. 70 kor., a 8 r. 1549 hr. sz. 10 kor., a 9 r. 1616 hr. sz. 2 kor., a 10 r. 1622 hr. sz. 3 kor., a 11 r. 1711 hr. sz. 5 kor., a 12 r. 1749 hr. sz. 23 kor., a 13 r. 2335 hr. sz. 19 kor., a 14 r. 2546 hr. sz. 12 kor., a 15 r. 2573, 2574 20 kor., a 16 r. 2823 hr. sz. 12 kor., a 17 r. 3061 hr. sz. 53 kor., a 18 r. 3034 hr. sz. 12 kor., a 19 r. 3244 hr. sz. 20 kor., a 20 r. 3605 hr. sz. 19 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor Farkastelke községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fogtak adni.

Árverezni szándékozók, kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

A kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.

Balázsfalván, 1903. évi június 28-án.

Csiszér,

kir. albiró.

267 1—1

FOGAK

szájpaddás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és **Párizsban első díjat nyert** fogorvosokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogorvosok átalakítottak.

Videkiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. szám I. em.

Royal-szállóval szemben.

Számos elismerés és

bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében

NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett

csakis mindig

a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

Szabadalmi szám: 16794.

BECK KÁROLY

szabad. ablakszellőztető-készülék készítő
BUDAPEST, VIII. József-utca 14 sz.

 BECK KÁROLY-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető készülék.

Magyar gyártmány, mely most már felülmúlta az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket úgy czelszerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Minden ablakra alkalmazható. Egészségügyi szempontból 45° által legvonat kizárva. Ablakszellőztető készülékeim használatban vannak a következő helyeken: Budapest, Nemzeti Kaszinó, Kossuth Lajos-utca, Keresk. minisztérium Budán, Ref. főgimnázium, Deák-tér, Magy. kir. Ludovika, Kispesti áll. elemi iskolában s több kórházban s iskolában, a fővárosban s vidéken kitűnőnek bizonyult.

Ablakszellőzők 7 kor. 60 fillértől feljebb.

Költségvetések ingyen és bérmentve.

Több mint 30.000 darab már használatban van.

Számtalan elismerő level van kezében, mely a t. község meglegedését nyilvánítja. Mérték vétel vegett s ríveskedjek hozzám fordulni. — Mindennemű épület és műlakatos munkát készítek a legjobb kivitelben.

Megrendelések úgy Budapesten, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 228 16-16

Szabadalmi szám: 16794.

HAGENAUER FRIGYES KÁROLY

ÜVEGEDZÉSI
és FESTÉSZETI
MŰINTÉZETE

BUDAPEST,
VIII. VIG-UTCZA 14. sz.

Legjobb referenciák
az eddig elszállított munkálatokról.

227 16-16

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA

(tulajdonos: BOTH DEZSŐ)

Eszközöl: mindennemű üzletek gyárak ipartelepek földbirtokok házak eladását és vásárlását úgy Budapesten, mint bárhol Magyarországon valamint kölcsönöket földbirtokra, házakra és személyhitelt váltókra.

Megbízható szolid vállalat.

Iroda: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 25a.

Törlesztéses kölcsön

igénybevitelével szabadítsa meg magát a súlyos természetű kölcsönöktől. Ez oknál fogva jóakarólag ajánljuk, hogy a jelenlegi gabonákkal arányban álló **olcsó** s e helyi viszonyok figyelembevételével megállapított **érték** ^{3/4}-éig engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokaira vonatkozó telekkönyvi kivonatait és kataszteri birtokiv-másolatát hozzánk sürgősen beküldje. Ez esetben kölcsönét **rövid időn belül** szabadon választható időtartamra szavaztatjuk meg, ugymint: 10 évtől 70 évi időtartamra 4-5%-os félévenkénti törlesztésre, melyben már a tőke és kamat törlesztés bent foglaltatik.

A kölcsönök előzetes felévi felmondás után visszafizethetők, de az intézet részéről fel nem mondhatók.

Irevéire válaszbélyeg melléklendő.

225 16-30

MALIK ZSIGMOND

kerékpár készítő és javító gyára
BUDAPEST, Légszesz-utca 2. szám.

Elfogad megrendeléseket a legjobb angol anyagból készült

kerékpárookra

2 évi jótállás mellett.

A legújabb modellű új kerékpárokat 140 koronáért szállítok.

Kerékpár alkatrészek raktáron.

Legegyszerűbb kezeléssű automobilonokra (motorkocsik), zománcozások, nickelozések, valamint minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerékpárok raktáron.

226 16-16

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczáért a következő pompás aranyútemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebóra, pontosan járó, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell panezér-lánc; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simill brilliánsokkal; 2 legfin. goldin nyakkendő; 2 valódi goldin ujdíratu fülönfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell függőleg a láncához. — Nem tetsző kieserlették, vagy a pénz visszatérítették, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Minden pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPPELLNER & HOLZER

óra- és aranyeműek en gros gyári raktárában

Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

70 28-52

Hirdetéseket!

felvesz a kiadóhivatal:

Földes Ede könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

Tartós, szag-talan.

Azonnal szárad.

A valódi **CHRISTOPH-LAK**

a legjobb mázó anyag a padlóra

lehetővé teszi, hogy a szobák mázolás alatti használatának, mivel a kellemetlen szag és lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja elkerültesse. E mellett használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázálást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akárcsak az olajfesték fedi be a padlót s egyuttal fényt ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi és új padlóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázálást, stb.: van aztán

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlóra és parkettra: mely csupán fényt ad. Különösen parkettra és olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a fa-mustrát.

Póstaesomag körülbelül 35 négyzet méter (2 középnyagú szobára való) 5 frt 90 kr. vagy 9¹/₂ marka. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak ide küldendők. Minta-másolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beszállásnál tessék jól vizsgálni a cségre s a gyári jegyre, mivel azt a több mint 35 éve létező gyárműnyt sokféle utánozzák és hamisítják, rossz és gyakran a csélnek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ

a valódi szobapadló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. 234 8-15.

Nagyenyed: **CIRNER J. JÓZSEF.**

Csakis Christoph-lakot kérjünk!

A szoba azonnal használható.

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét **csemege- és péküzletre** felhívni. Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a megyesi Czelli Frigyes és fia cég pinczejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " pecsénye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye	240 "
3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyöngye	130 "
7 " csemege gyógy rizling	220 "
3 1/2 " " " " "	110 "
7 " " " " "	2— "
3 1/2 " " " " "	120 "
7 " " " " "	160 "
5 " legfinomabb aszu	140 "
3 1/2 " Leányka	1— "

Továbbá kaphatók: naponta friss szebeni felvágottak, valamint csemege-sajt és friss székely turó, ugyszintén finom likörök, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

9 30—*

Naponta kétszer friss sütemény

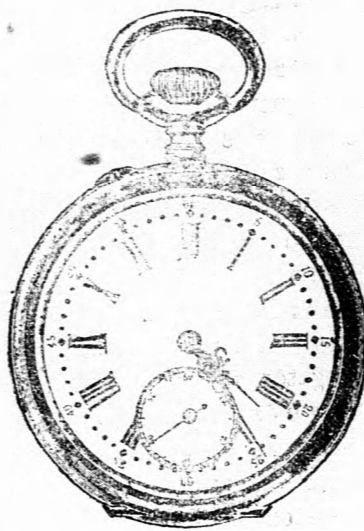
Magyarnak PÉCS,

Németnek BÉCS.

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld **SCHÖNWALD IMRE** órás és ékszerárnyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kieserélem. — Három évi jótállással.

Kitűnő szerkezetű schweizeri nikkell-zsebóra 3 frt

Kitűnő járatu tula horgonyremontoir óra, aranyozott szegélyvel és Magyarország domborművű ezimérel 9 frt.

Valódi kettős fedelű ezüst remontoir óra, igen jó járatu szerkezettel, pompásan vésett és aranyozott keretű tokban, ára 16 korona. Hasonló aranyozott keret nélküli 12 korona.

Harangébresztő óra 21 cm. magas, gyönyörű szepen fényezett nikkelltokban, erős, hosszantartó esengő hanggal, tömör acélhorgonynyal, elállító szerkezettel 1-ső rendű minőség 2 rt 60 kr.

Rafael Madonna amulett

Szt Antal szobor tömör ezüstből, oxidálva 1 frt 80 kr.

Szent Antal amulett, színes tűzománeu aranyozott ezüstből 2 frt. Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Kakas ébresztő óra, díszített számlappal, kiváló járatuvel, 18 cm. magas 2 frt 20 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

Kitüntetve állami és aranyérmekkel. Több ezer ismerő levél birtokomban van.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.

16 40-40

Bálint János szövőgyáros
Nagyenyeden.

A hazai ipart pártoló nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlja, az általa ezen városban már 15 éven át gyártott több bel- és külföldi kiállításon kitüntetett s mindenki által előnyösen ismert áruit és pedig:

Női és férfi mosó ruhaszövetek, szoknyák, kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, nyári paplanok nagyok és kicsinyek, ágyneműekhez és ruhákhoz díszítő betétek, fehér és színes kamuka abroszok, asztalkendők, asztalfutók, asztalközepek, tálcakendők és törölközők.

Kamuka asztalneműek és törölközőknek megrendelés szerinti szövését is elvállalja s azokhoz beverőnek a házi fonalat elfogadja.

196 24-29

Somatose
oldható húsfehérnye a hús tápanyagát tartalmazza (főzős fehérnye és s) majdnem izetlen könnyen oldható por alakban a leghatékonyabb **erősítő szer** gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegeknek, idegbetegeknek, gyomorbetegeknek, gyermekágyásoknak, angol korbán szenvedő gyermekeknek gyógyulónak **Vas-Somatose** alakjában pedig különösen **Sápkorban** szenvedőknek orvosiilag ajánlva. **Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.** Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában csak eredeti csomagolásban való.

Pénzkölcsönt

szerez katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán- és államtisztviselőknak, nyugdíjasoknak, ugyszintén kereskedők és iparosoknak **kezessel és kezes nélkül**, valamint ingatlanra minden irányban a legmagasabb összegig, legmegtányosabban és gyorsan ólesó kamattal és a legcsekélyebb heti törlesztéssel vagy 3 hónaptól 75 évig terjedhető időre is, kezizalogra azonnali folyótitás mellett.

VÁLASZBÉLYEG.

LAUFER és SÁMUEL

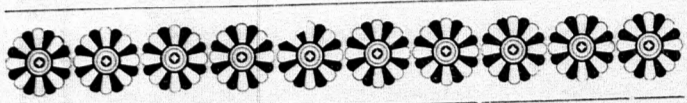
BUDAPEST, VII., Csengeri-utca 39 sz.

230 16-20

Az iskolai idegyre
két fút vagy leányt
koszt vagy teljes ellátásra eltrállal intelligens család.
Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Csébedsegély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. **Ismeretes az az intézmény a nagy körökben. Biztosan cselekedt ezen segély-pénztárnál**

Nagyenyedi kiségitő takarékpénztár r.-t.
Alaptőke: 300.000 korona.
Tartalékalap: 100.000 korona.
Elfogad betéteket evi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.
Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

50 évi siker

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
Szalvator-szappan

eltávolítja a szepőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a
DIENES C. J. SALVATOR
gyógytárából

ESZÉKEN, felsőváros:

1 tégely eszéki arezkenőcs ár 70 fillér és 1 korona
1 drb Szalvator-szappan ára 1 korona
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen ezikkek mentek mind-n ártalmas alkotórésztől és megfelelőnek tökéletesen a 71.012 számú B. m. rendeletnek.

181. 10—10. Főraktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
VI., Király-utca 12 és Andrassy-ut 29.

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizományos a legkitünőbb magyar zománczolt bádog-edény gyárnak, oly előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománczu legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legujabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra” kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: **90 krtól** felfelé — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűviz 2—3 napig tart „**Ferencz József**” keserűviz nálam kapható, ugyszintén az alábbi ásványvizek friss töltésben:

Borszéki borviz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József, Loser János horgony jegyű), **Előpataki, Giesshübl, Karlsbadi, Krondorfi, Levicoi, Margit, Marienbadi, Salvator, Selters, Sztójka, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.**

Egy 4 szoba, konyha, pincze és melléképületekből álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok betegségtől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen ajánlható biztos óvszer. Eredeti olmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányú sodrony-fonataimat ajánlom mint legeszszerűbbet, legolesőbbet, legártósabbat, bármiféle kerítéshez, ugy szintén ómozott tuskés sodronyt legolesőbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Korona tyukszem és bórkenyvedés elleni legjobb tapaszt kizárólagos árusítója.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Rézgálicz. Vermoreil permetezők, Raffia szőlőkötöző legolesőbb árban, kékkő szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

VAJNA MIKLÓS
SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda
uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerenésém a nagyrabecsült hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy az összes nyári ujdonságok tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított áron lesznek elárusítva.

A már beállott fűrdőidényre ajánlom nagy választéku kész uszóruhákat, valamint sapkákat és masszírozó keztyüket. Elutazások alkalmával minden kivitelű fa- és bőr-bőröndök.

Oriási választék uri sport-ingekben sapkáknak és övökben.

Nagyenyedi harisnyagyár egyedüli képviselote. Allandó nagy raktár férfi, női és gyermek harisnyákban Harisnya kötés és fejelés elvállaltatik.

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.
Enyedi és Margit vászon egyedüli raktára. Világhírű női és férfi pécsi kesztyű, Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok kizárólagos raktára.

Allandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőknak, valamint damast asztal-neműekben és zsebkendőkben.

Kiváló tisztelettel
VAJNA MIKLÓS.

111 *—*